

Herran Pääsiäinen, Kristuksen ylösnousemus

Sisällys

Pääsiäinen ... 3
Pääsiäisen ajankohta ... 5
Pääsiäisen juhla-aika pähkinänkuoressa ... 7
Pääsiäistropari ... 9
Pääsiäisvigilia ... 11
Pyhän tulen anto ... 12
Ristisaatto ... 14
Tyhjä hauta ... 15
Avartukaa, ikiaikaiset ovet! ... 16
Kirkkoon palaaminen ... 17
Pääsiäisen juhlaliturgia ... 19
Pääsiäisartos ... 20
Pääsiäiskorien ja -ruokien siunaus ... 21
Paaston rikkominen ... 22
Pääsiäishetkipalvelus ... 23
Pääsiäispäivän ehtoopalvelus ... 24
Pääsiäiskellot ... 26
Pääsiäistervehdys ... 27
Slaaviminen ... 28
Vinkkejä kodin pääsiäisenviettoon ... 29
Kirkas viikko ... 33
Illaton päivä ... 34
Pääsiäismaanantai ... 36
Kirkas perjantai ... 37
Miten pitää pääsiäistunnelmaa yllä, kun arki alkaa? ... 38
Ortoboxi-tehtävät ... 41

Pääsiäinen

Pääsiäinen on kristikunnan tärkein ja vanhin juhla. Sitä on vietetty jo alkukirkon ajoista Kristuksen ylösnousemuksen muistoksi. Pääsiäinen tarkoittaa pääsemistä. Se viittaa juutalaisten vapautumiseen Egyptin orjuudesta. Kristityt viittaavat sillä kuoleman orjuudesta pääsemiseen.

Pääsiäinen on kristillisen uskon alkulähde ja pakopiste. Pääsiäisestä kaikki virtaa ulos ja siihen kaikki myös palaa. Pääsiäistä ei lasketa kirkkovuoden 12 suuren juhlan joukkoon, sillä se on ”Juhlien Juhla”!

Monilla kielillä, mm. kreikaksi ja venäjäksi pääsiäinen on pascha (kreik. Πάσχα, ven. Пасха). Nimitys tulee heprean sanasta *Pesah* (פֶּסַח), joka tarkoittaa ”kulkea ohi”. Se viittaa juutalaisten ensimmäiseen pääsiäiseen Egyptissä: Jumala rankaisi egyptiläisiä surmaamalla heidän esikoispoikansa, mutta heprealaiset Herra säästi ja ”kulki heidän ohitseen”. Myös pääsiäisen ruotsinkielisellä nimellä, påsk, on sama alkuperä.

Karjalaksi pääsiäinen on Äijäpäivy.

Ēostre on muinaisgermaaninen kevään jumalatar. Monissa kielissä pääsiäisen nimi on johdettu tästä, mm. Ostern (saksa) ja Easter (englanti).

Kristuksen ylösnousemuksen juhla on kirkkovuoden kivijalka, Juhlien Juhla, jonka päälle ja ympärille kaikki muu rakentuu. Se on vanhin kristillinen juhla ja kaikkien kristittyjen yhteinen juhla.

Pääsiäisenä juhlitaan Kristuksen ylösnousemusta, mikä tapahtui Suurta perjantaita seuraavan sapatin jälkeisenä päivänä. Tästä syystä jokainen sunnuntai ympäri vuoden on ylösnousemuspäivä.

Pääsiäisen ajankohta

Pääsiäispäivän ajankohta määriteltiin ensimmäisessä ekumeenisessa kirkolliskokouksessa Nikeassa vuonna 325: *Pääsiäistä juhlitaan kevätpäiväntasauksen* (21.3.)* *jälkeisen täydenkuun jälkeisenä sunnuntaina* eli **22.3.–25.4. välillä**.

*Kevätpäiväntasauksen kirkollinen ajankohta ja tähtitieteellinen ajankohta eivät täysin vastaa toisiaan. Tähtitieteen määrittelemä kevätpäiväntasauksen ajankohta sijoittuu 19.–21.3. välille.

Pääsiäisen ajankohta määritellään eri lailla vanhassa (juliaanisessa) ajanlaskussa ja uudessa (gregoriaanisessa) ajanlaskussa. Juliaaninen kalenteri on 13 päivää gregoriaanista kalenteria jäljessä (vuonna 2100 ero kasvaa 14 päivään) ja sen käyttämä metodi pääsiäisen ajankohdan määrittelemiseen on vanhentunut ja virheellinen. Suurin osa maailman ortodokseista kuitenkin edelleen viettää Pääsiäistä vanhan kalenterin määräämänä ajankohtana: juliaanisen kalenterin pääsiäinen on 4.4.–8.5. välillä.

Ortodoksisesta kirkkoperheestä ainoastaan Suomen ortodoksinen kirkko, Armenian apostolinen kirkko ja Intian ortodoksinen kirkko noudattavat uutta ajanlaskua Pääsiäisen suhteen.

Miksi pääsiäinen on vasta nyt? – selitys löytyy vuodesta 325 – KU

Paikalliskirkoilla on kolmea ajanlaskua:

1) Suomen ortodoksinen kirkko on ainoa ortodoksinen paikalliskirkko, joka käyttää vain gregoriaanista ajanlaskua. (Orientaaliortodoksisista kirkoista gregoriaanista ajanlaskua käyttävät lisäksi Armenian apostolinen kirkko ja Intian ortodoksinen kirkko.)
2) Suurin osa paikalliskirkoista noudattaa kirkkovuoden kiinteän syklin suhteen gregoriaanista ajanlaskua, mutta juliaanista ajanlaskua pääsiäissyklin suhteen.
3) Osa paikalliskirkoista (esim. Venäjä, Georgia) noudattaa kokonaan juliaanista kalenteria. Tällöin kiinteä sykli on 13 päivää muita paikalliskirkkoja jäljessä. Pääsiäistä sen sijaan vietetään aina samaan aikaan, kuin kohdan 2) kirkot.

Kirkkovuoteen tutustuessa käy ilmeiseksi, että kiinteät juhlat ja pääsiäissykli kommunikoivat keskenään. Jos kiinteitä juhlia vietetään uuden, ja liikkuvia vanhan kalenterin mukaan, syntyy useita tilanteita, jotka ovat kirkkovuoden kierron kannalta ongelmallisia.

Sebastianin 40 marttyyrin juhla (9.3.) on tarkoitettu vietettävän aina suuren paaston aikana, sillä marttyyrien lukumäärä viittaa paastoon ja heidän täydellinen uhrinsa on esimerkki itsekieltäymyksestä. Vanhan ajanlaskun mukaan paasto saattaa alkaa vasta 21.3.

Teodoros Alokkaan päivän (17.2.) tulisi voida osua Theodoros Alokkaan lauantaille, jota vietetään suuren paaston ensimmäisenä lauantaina. Vanhan ajanlaskun mukaan paaston ensimmäinen lauantai ei koskaan ole näin varhain.

Jumalansynnyttäjän ilmestysjuhlan (25.3.) tulisi voida sijoittua suurelle tai kirkkaalle viikolla, sillä näille päiville on olemassa erityinen typikon. Vanhan ajanlaskun mukaan juhla on aina paaston aikana, mutten koskaan kuudennen paastonviikon jälkeen.

Kristuksen temppeliintuonnin juhla (2.2.) on tarkoitettu useimmiten sijoittumaan valmistusviikoille. Juhla on luonteeltaan nivelkohta joulun ja pääsiäisen välillä. Vanhan ajanlaskun mukaan temppeliinkäyntiä ei läheskään aina juhlita valmistusviikkojen aikana.

Jyrinpäivä (23.4.) on tarkoitettu olemaan pääsiäisaikana. Vanhan kalenterin mukaan se on usein paaston aikana.

Pyhittäjien Johannes Siinailaisen (30.3.) ja Maria Egyptiläisen (1.4.) sunnuntait on tarkoitettu osumaan useimmiten näiden sunnuntaiden läheisyyteen. Vanhaa kalenteria käytettäessä tämä ei toteudu.

Vanhaa ajanlaskua käytettäessä apostolien paasto saattaa jäädä kokonaan väliin.

Luonto ei ole synkassa vanhan kalenterin kanssa: pajunkissoja ei välttämättä enää ole Palmuviikolla, eikä Vihreä viikko osu alkuvehreyden aikaan.

Pääsiäisen juhla-aika pähkinänkuoressa

- Ensimmäinen pääsiäisviikko on nimeltään Kirkas viikko.
- Toinen pääsiäisajan sunnuntai on Tuomaan sunnuntai, Antipasha.
- Tuomaan tiistai on yleinen vainajienmuistopäivä, Radonitsa.
- Kolmas pääsiäisajan sunnuntai on Mirhantuojanaisten sunnuntai.
- Neljäs pääsiäisajan sunnuntai on Halvaantuneen sunnuntai.
- Keskijuhlaa vietetään neljännen pääsiäisviikon keskiviikkona, joka 25. pääsiäispäivä.
- Keskijuhla juhla-aika on kahdeksanpäiväinen. (Päätösjuhla on 32. pääsiäispäivänä.)
- Viides pääsiäisajan sunnuntai on Samarialaisnaisen sunnuntai.
- Kuudes pääsiäisajan sunnuntai on Sokeana syntyneen sunnuntai.
- Pääsiäisen päätösjuhla on Helatorstain aattona, joka on 39. pääsiäispäivä.
- Pääsiäisestä alkava viisikymmenpäiväinen juhlakausi on nimeltään Pentekostarion (Πεντηκοστάριον). Se sisältää myös Helatorstain ja Helluntain juhlat.

Pääsiäissunnuntain ikonissa ei yleensä kuvata Kristusta, mikä korostaa enkelin ilosanomaa ”Hän ei ole täällä, Hän on noussut ylös!” Toisinaan Kristus on kuvattu haudan taakse valkoisessa vaatteessa. Enkeli istuu punaisen kiven päällä, joka kuvaa pääsiäismunaa.

Mirhantuojien lukumäärä ikoneissa vaihtelee yhdestä seitsemään, sillä evankeliumien todistukset mirhantuojanaisten lukumäärästä vaihtelevat. Pyhä apostolienvertainen Magdalan Maria kuvataan ikoniin aina, sillä hän oli ylösnousemuksen ensimmäinen todistaja.

Neljä ylösnousemusevankeliumia

Matt. 28:1–10
Mark. 16:1–7
Luuk. 24:1–12
Joh. 20:1–18

Pääsiäistropari

Pääsiäistroparia on tapana veisata monilla eri kielillä.

Kristus nousi kuolleista,

kuolemalla kuoleman voitti

ja haudoissa oleville elämän antoi!

Kuva: Pixabay

Pääsiäisen liturginen väri on valkoinen, ylösnousemuksen väri. Toisinaan käytetään myös punaista.

Ortodoksinen kulttuurikeskus :: Herran Pääsiäinen

Pääsiäinen – Ortodoksi.net

Ovi hengelliseen pääsiäiseen – Tsasounan suunnalta

Pääsiäisvigilia

Pääsiäisvigilia tarkoittaa aikaa suuren lauantain ehtoopalveluksesta juhlaliturgian alkuun. Tällöin on siirrytty liturgisesti ylösnousemusjuhlaan, mutta juhla ei ole saanut täyttymystään. Vigilia on valvomisen ja odotuksen aika.

Pääsiäisen vigilia koostuu neljästä palveluksesta:

- Suuren lauantain ehtoopalvelus, johon yhdistetään p. Basileios Suuren liturgia;
- Pääsiäisyön puoliyöpalvelus, jota edeltää Apostolien tekojen lukeminen epitafin äärellä;
- Pääsiäisaamun aamupalvelus, joka toimitetaan vuorokauden vaihduttua pääsiäispäiväksi.

Klo 23.30 alkava puoliyöpavelus on viimeinen palvelus, jonka tekstit tulevat Triodionista. Triodion sisältää Suuren paaston ja Suuren viikon jumalanpalvelustekstit. Pääsiäisyön aamupalvelus aloittaaa Pentekostarionin käytön. Pentekostarion sisältää juhla-ajan jumalanpalvelustekstit pääsiäisestä helluntaihin.

Keskiyön hetki

Aika ehtoopalveluksesta juhlaliturgian ehtoolliseen on nimeltään vigilia. Luostareissa toimitettiin merkittävinä juhlina aina kokoöinen vigilia, joka alkoi illalla ehtoopalveluksella, jatkui läpi yön ehtoonjälkeisellä palveluksella, puoliyöpalveluksella, aamupalveluksella ja kulminoitui aamuyöllä vietettävään juhlaliturgiaan. Näitä kokoöisiä juhlavigilioita edelleen toimitetaan joissakin luostareissa.

Kokoöinen vigilia perustuu siihen, että juhla halutaan ottaa vastaan vuorokauden vaihtuessa. Tällöin siirrytään juhlan odotuksesta juhlan todellisuuteen. Tämä ilmentää sitä, että kirkko elää kahdessa ajassa: kirkollinen vuorokausi alkaa ehtoolla, mutta varsinaisesti juhla alkaa kalenterivuorokauden vaihtuessa.

Pääsiäinen on ainoa juhla, jolloin jumalanpalvelus on määrätty toimitettavaksi yöllä. Paikoin on myös jouluna muodostunut tavaksi ottaa juhla vastaa aamun sijaan jo keskiyöllä.

Kuva: Pixabay

Pyhän tulen anto

Keskiyöllä pimeässä kirkossa toimitetaan pyhän tulen anto. Pappi tai piispa avaa Kuninkaan ovet, jotka suljetaan vasta viikon päästä. Hän tuo pyhän pöydän seitsenhaaraisesta kynttelikköstä otetun tulen, laulaen:

Tulkaa, ottakaa valo illattomasta valosta ja ylistäkää kuolleista ylösnoussutta Kristusta.

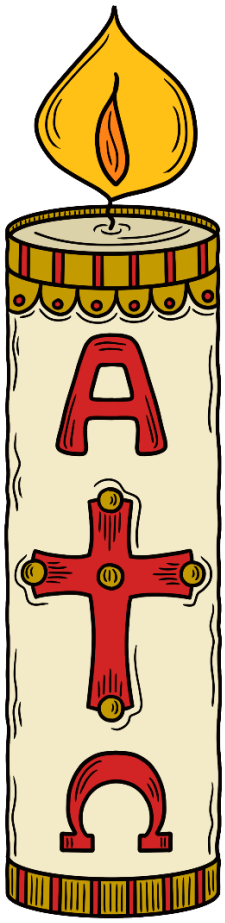
Seurakuntalaiset ottavat tulen omiin tuohuksiinsa ja jakavat sitä eteenpäin niin, että valo leviää koko kirkkoon. Pääsiäisyön palveluksessa on tapana käyttää punaisia tuohuksia, jotka on valmistettu erityisesti vain tähän tarkoitukseen.

Kuuntele *Tulkaa, ottakaa valo* kreikaksi ja englanniksi.

Kuva: Wikimedia Commons/ Mar Sharb

Jerusalemin Pyhän haudan kirkossa toimitetaan Suurena lauantaina erityinen jumalanpalvelus, jossa Jerusalemin patriarkka hakee tulen Pyhän haudan kappelista. Pyhän tulen väitetään syttyvän itsestään Kristuksen haudan päällä. Patriarkka jakaa tulen toisille patriarkoille ja kirkkokansalle. Pyhä tuli kuljetetaan useisiin maihin pääsiäisyön jumalanpalvelukseen.

Katolisessa kirkossa Pyhä tuli annetaan pääsiäisvigilian alussa, suurena lauantaina. Kirkon pihalla palaa ulkotuli, joka siunataan ja jolla sytytetään suuri pääsiäiskynttilä. Palavan pääsiäiskynttilän kanssa palataan saatossa pimeään kirkkoon ja jaetaan tuli kaikkiin kynttilöihin.

Pääsiäiskynttilää säilytetään keskeisellä paikalla ja poltetaan koko juhla-ajan. Myös kirkkokansa vie omat pääsiäiskynttilänsä kotiin ja polttaa niitä juhla-ajan.

Kuva: Pixabay/ IdeaTivas-TML

Pääsiäistuli ja kodin siunaaminen

Monissa maissa Pyhä tuli yritetään viedä palavalla tuohuksella tai lyhdyssä kotiin. Tuohuksen tulella tehdään oven karmiin ristinmerkki. Kun tuohus viedään lähelle pintaa, liekillä voi piirtää ristinmerkin. Tuli sytytetään kodin lampukkaan, joka palaa koko Kirkkaan viikon tai läpi koko pääsiäisajan. (Slaavilaisessa perinteessä vastaava tehdään 12 kärsimysevankeliumin jälkeen. Puolassa sama on tapana Kynttilänpäivänä, 2.2.)

Karjalassa vietiin palava tuohus kirkosta haudalle, mikäli hautausmaa oli kirkon kyljessä.

Pääsiäisyön pääsiäistulet kuuluvat moniin kulttuureihin. Kokkojen polttaminen keväällä on esikristillinen tapa. Kristityt liittävät sen Pyhän tulen antoon. Kreikassa pääsiäistulet saatetaan korvata pääsiäisyön ilotulituksella. Olipa Karjalassakin tapana ampua ilotulitteita pääsiäisyönä ristisaaton jälkeen. Suomessa pääsiäiskokkoja poltetaan erityisesti Pohjanmaalla.

Vigiliatuli

Juutalaiset aloittavat sapatinvieton auringon laskiessa, siunaamalla ja sytyttämällä sapattikynttilät. Myös kristityt polttavat vigiliatulta. Pääsiäisen pyhä tuli on sekin yhdenlainen siunattu vigiliatuli.

Ristisaatto

Kun pyhä tuli on annettu, alkaa ristisaatto. Lyhdyn, ristin ja horugvien kantajat ryhmittyvät solean eteen. Ikonien kantajat ja kuoro seuraavat, sitten papisto ja kirkkokansa. Saattoon lähtiessä papisto aloittaa alttarissa veisun ”*Sinun ylösnousemistasi Kristus Vapahtaja*”, johon kuoro ja kirkkokansa yhtyvät. Ristisaatto kiertää kirkon vastapäivään. Se kuvaa mirhantuojanaisten matkaa Kristuksen haudalle varhain aamulla.

Sinun ylösnousemistasi, Kristus Vapahtaja, enkelit veisuin ylistävät taivaissa, tee meidätkin maan päällä otollisiksi Sinua puhtain sydämin ylistämään. Kuuntele.

Tyhjä hauta

Lopulta ristisaatto pysähtyy kirkon suljettujen ovien eteen, jossa luetaan ylösnousemusevankeliumi (Mark. 16:1–8). Tämän jälkeen pappi tai piispa lukee **aamupalveluksen** alkusiunauksen ja papisto aloittaa veisaamaan *Kristus nousi kuolleista, kuolemalla kuoleman voitti ja haudoissa oleville elämän antoi!* Kuoro ja kirkkokansa yhtyvät veisuun. Tässä vaiheessa papisto kajauttaa myös ensimmäisen kerran pääsiäistervehdyksen Kristus nousi kuolleista! johon kaikki vastaavat Totisesti nousi!

Pääsiäisriemu alkaa evankeliumin luvun jälkeen, aamupalveluksen alkaessa. Tällöin kajautetaan ensimmäiset **Kristus nousi kuolleista!** -tervehdykset.

Avartukaa, ikiaikaiset ovet!

Lähi-idän perinteessä on tapana, että ennen kirkkoon palaamista kirkon suljetulla ovella näytellään vielä Kristuksen ja Tuonelan viimeinen kamppailu, psalmin 24 (LXX 23) sanoin:

- Pappi koputtaa oveen kolmesti (evankeliumilla tai ristillä) ja sanoo: ”*Kohotkaa korkeiksi, portit, avartukaa, ikiaikaiset ovet! Kirkkauden kuningas tulee.*”
- Lukija vastaa kirkon sisältä: ”*Kuka on kirkkauden kuningas*?”
- Pappi vastaa: ”*Hän on Herra, väkevä ja voimallinen. Hän on Herra, voiton sankari*.”

Tämä toistetaan kolmesti, minkä jälkeen pappi saattaa vielä potkaista ovea avatakseen sen.

Vastaava rituaalinen vuoropuhelu voidaan toimittaa ainakin Kristuksen hautaussaaton lopussa, ortodoksisuuden sunnuntaina, sekä piispan vihkiessä kirkkoa.

Lift up your heads, O gates

Αρατε Πυλας

"Άρατε πύλας" στην Πάτμο!

Kirkkoon palaaminen

Kun kirkon ovet avataan, kirkonkellot aloittavat juhlasoiton, kaikki valot sytytetään ja ihmiset palaavat iloiten tyhjään kirkkoon, mikä kuvaa mirhantuojanaisten käyntiä tyhjään hautaan. Myös alttarin kaikki ovet avataan ja ne pysyvät auki koko kirkkaan viikon. Horugvit, lampukat ja kattolamput saatetaan laittaa pyörimään vastapäivään: tämä kuvaa enkelten riemua taivaassa.

Pääsiäisyön aamupalvelus toimitetaan kokonaan laulaen. Ektenioiden ja suitsutusten yhteydessä papisto tervehtii kirkkokansaa Kristus nousi kuolleista! -tervehdyksellä, yleensä eri kielillä.

Keskeisimmät osat aamupalvelusta ovat pääsiäiskanoni, pääsiäisstikirat, sekä pyhän isämme Johannes Krysostomoksen pääsiäissaarna, joka luetaan aamupalveluksen lopuksi. Ennen liturgian alkua siunataan tavallisesti pääsiäiskorit ja -ruuat.

Pääsiäisstikiroiden aikana toimitetaan kristottaminen. Papisto kristottaa ensin toisensa ja kiertää sitten kirkkokansan parissa kristottamassa ja toivottamassa KNK! Kirkkokansa samoin syleilee ja kristottaa toisiaan.

Aamupalveluksen jälkeen toimitetaan suoraan pääsiäisen juhlaliturgia.

Oi ihana pääsiäinen! Oi pääsiäinen, Herran pääsiäinen! Jalo pääsiäisjuhla on meille tullut! Oi Pääsiäinen! Syleilkäämme ilosta toinen toistamme! (Pääsiäisstikiroista)

Pääsiäisstikiroiden aikana kristotetaan ja syleillään kristiveljiä ja -sisaria.

Kuva: Pixabay/ TIlixia-Summer

Uskon juhlapidot

Siis tulkaa kaikki sisälle Herranne iloon.
Niin ensimmäiset kuin toiset, iloitkaa juhlasta.
Rikkaat ja köyhät, riemuitkaa toinen toistenne kanssa.
Kilvoittelijat ja välinpitämättömät, kunnioittakaa tätä päivää.
Te, jotka paastositte, ja te, jotka ette paastonneet, riemuitkaa tänä päivänä.
Pöytä on runsas, syökää ylenpalttisuudessa.
Älköön kukaan poistuko nälkäisenä, sillä juhlaruokaa on paljon.
Riemuitkaa kaikki oikeamielisyyden rikkaudesta.
Riemuitkaa kaikki uskon juhlapidoista.

Pyhän isämme Johannes Krysostomoksen pääsiäissaarnasta

Pääsiäisen juhlaliturgia

Liturgia alkaa pääsiäistroparilla, jonka laulamista vuorotellaan psalmin 68 (LXX 67) jakeiden kanssa.

Liturgian epistola on Apostolien tekojen alusta (Ap.t. 1:1–8). Apostolien tekoja luetaan epistolana läpi koko viisikymmenpäiväisen juhla-ajan, Helluntaihin asti.

Liturgian evankeliumi on ns. Johanneksen evankeliumin luomiskertomus (Joh. 1:1–17).

Johanneksen evankeliumin luomiskertomus

Alussa oli Sana.
Sana oli Jumalan luona,
ja Sana oli Jumala.
Jo alussa Sana oli Jumalan luona.
Kaikki syntyi Sanan voimalla.
Mikään, mikä on syntynyt,
ei ole syntynyt ilman häntä.
Hänessä oli elämä,
ja elämä oli ihmisten valo.
Valo loistaa pimeydessä,
pimeys ei ole saanut sitä valtaansa.

Joh. 1:1–5

Evankeliumi voidaan lukea useilla eri kielillä. Johanneksen evankeliumia luetaan koko juhla-ajan Pääsiäisestä Helluntaihin.

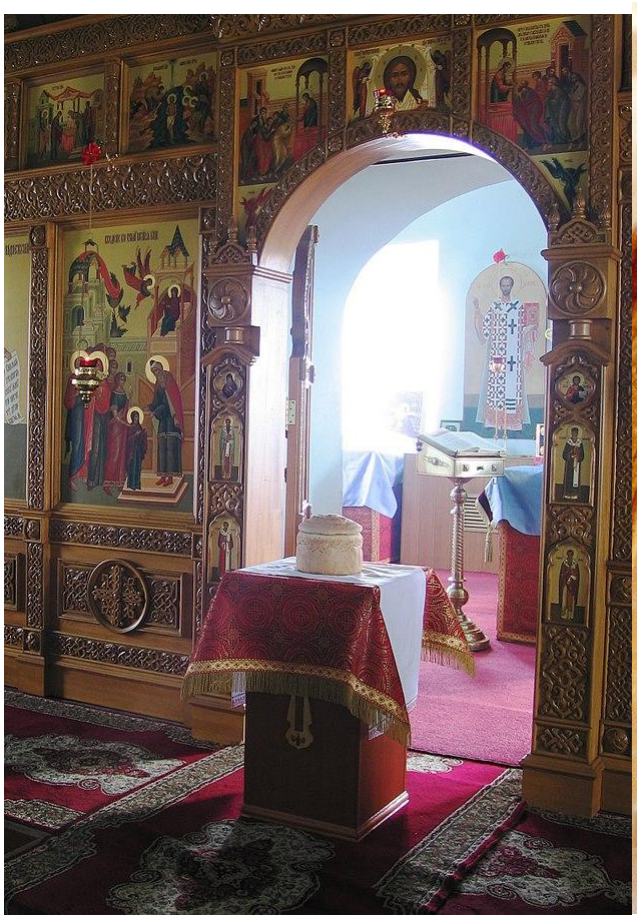
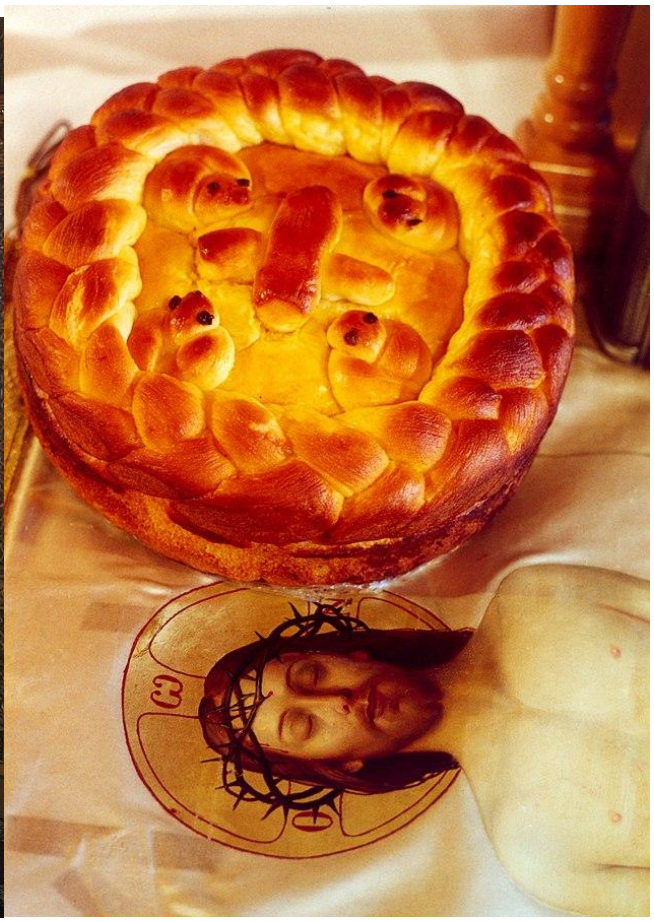
Pääsiäisartos

Liturgian lopussa siunataan pääsiäisartos. Se on suuri kirkkoleipä, jonka päällä on risti tai kohokuvio ylösnousseesta Kristuksesta. Pääsiäisartos säilytetään koko kirkkaan viikon ajan solealla tai alttaripöydällä, epitafin päällä.

Pääsiäisartos kuvaa pääsiäiskaritsaa, ylösnoussutta Kristusta, joka on Elämän Leipä (Joh. 6:35). Artosta kunnioitetaan ikonin tapaan ja sitä kannetaan mukana ristisaatossa Kirkkaalla viikolla.

Usein artos on peitetty suojaavalla koristepeitteellä. Suuren viikon lauantain liturgian jälkeen (paikoin Tuomaan sunnuntain liturgian jälkeen) artos paloitellaan ja jaetaan kirkkokansalle antidoran tapaan.

Artos voidaan nauttia heti, tai säästää kotiin ja nauttia pyhitetyn veden kanssa lääkkeen tavoin sairastaessa tai pieninä paloina aamuisin. Jotkut vievät artosta Tuomaan tiistaina haudoille.

Kuvat: Wikimedia Commons /Lunyo (vasen); Wikimedia Commons / Misko3 (oikea)

Artos (ἄρτος) on kreikkaa ja tarkoittaa leipää. Pääsiäisartos säilytetään kirkkaan viikon ajan solealla tai pyhällä pöydällä, epitafin päällä. Kirkkaan viikon lauantaina se jaetaan uskoville.

Pääsiäiskorien ja -ruokien siunaus

Pääsiäiskorit ja -ruuat voidaan siunata aamupalveluksen tai liturgian jälkeen. Ensimmäiset korit on siunattu jo suuren lauantain aamupalveluksen ja ensimmäisen ylösnousemuspalveluksen jälkeen. Ristiä suudellessa kirkkokansalle jaetaan siunatut, punaiset pääsiäismunat. Palveluksen jälkeen on tapana nauttia yhteinen juhla-ateria.

Pääsiäiskoreja siunataan koko kirkkaan viikon, kaikissa palveluksissa.

Paaston rikkominen

Paaston rikkomisella tarkoitetaan paaston lopettamista hetkellisesti tai kokonaan. Paaston rikkomista on kahdenlaista:

Täydellinen paasto rikotaan syömällä mitä vaan. Pääsiäisyön täydellinen paasto rikotaan luonnollisesti ehtoollisella.

Askeettinen paasto on pidättäytymistä tietyistä ruoka-aineista. Se rikotaan syömällä sitä, mistä on pidättäydytty. Pääsiäisyönä pitkä pääsiäispaasto rikotaan syömällä siunattu kananmuna. Tämän jälkeen nautitaan ylellinen juhla-ateria.

Kuva: Wikimedia Commons/ Klemen Brumec

Pääsiäisaamiainen. Itä-Euroopassa raastettu piparjuuri kuuluu pääsiäispöytään.

Pääsiäishetkipalvelus

Kirkkaalla viikolla ei toimiteta lainkaan ehtoonjälkeistä palvelusta, puoliyöpalvelusta tai vuorokauden aikaan sidottuja hetkiä (I, III, VI ja IX hetki). Kaikki em. korvataan pääsiäishetkipalveluksella. Se on lyhyt, riemullinen rukoushetki, joka sisältää pääsiäisveisuja. Se korvaa myös ehtoollisen jälkeiset kiitosrukoukset.

Myös kotona voi tavanomaiset aamu- ja iltarukoukset korvata lukemalla tai laulamalla pääsiäishetkipalveluksen.

Kuuntele pääsiäishetkipalvelus.

Pääsiäishetket on lyhyt pääsiäisajan rukoushetki, joka toimitetaan kokonaan laulaen. Kirkkaalla viikolla se korvaa kaikki muut hetkipalvelukset, ehtoonjälkeisen palveluksen, puoliyöpalveluksen ja kiitosrukoukset ehtoollisen jälkeen. Oman praavilonkin voi korvata pääsiäishetkillä.

Pääsiäispäivän ehtoopalvelus

Ensimmäisen pääsiäispäivän suuri ehtoopalvelus on nimeltään Agape, ”rakkauden ehtoopalvelus”. Ehtoopalveluksen evankeliumi (Joh. 20:19–25) luetaan mahdollisimman monella kielellä. Tämä kuvaa evankeliumin julistamista kaikille kansoille. Evankeliumi voidaan myös lukea neljästä ilmansunnasta, mikä kuvaa evankeliumin julistamista kaikkialle maailmaan.

Kuva: Pixabay/ Abdry_S

Agapeen jälkeen on perinteistä istua alas nauttimaan pääsiäisateria. Yökirkon jälkeen on rikottu paasto ja syöty ylellinen juhla-ateria. Sen jälkeen on toivottavasti nukuttu pitkään ja syöty ehkä tähteitä pääsiäisyöltä. Agapen jälkeen nautitaan pääsiäispäivän illallinen.

Pizza Chiena ja Torta Pasqualina ovat italialaisia pääsiäispiiraita, joissa on tuhdisti kinkkua ja kananmunia. Ne sopivat suomalaiseenkin pääsiäispöytään!
epätrendikäs ruokablogi: Torta pasqualina on pääsiäisen juhlaruokaa
Casa Rocchi - Ruokaa Roomassa: Juustoinen pääsiäisleipä

Lähi-idässä syödään pääsiäisenä kulicha-keksejä.
Kulicha - Irakilainen keksi (myös vegaaninen resepti) | Kurdin kanssa keittiössä

Kulitsan leikkaaminen

Korkea kulitsa (baba) jaetaan neljään lohkoon ristin muotoon ja syödään siivuina pinnasta pohjaan edeten. Matala kulitsa on usein koristeltu XB-kirjaimilla. Se leikataan perinteisesti näin:

- Kansi leikataan kokonaisena irti.
- Leikataan neljä lohkoa, ristin muotoisesti.
- Siivutetaan pinnasta alaspäin pohjaan edeten.

Kansi toimii kantena ja estää pullaa kuivumasta. Se syödään viimeisenä. Kansi voidaan myös käyttää muiden rituaalileipien tavoin ja nauttia aamuisin pyhitetyn veden kanssa, haudata peltoon (tai kasvimaahan) tai säilyttää ruokakaapissa siunaamassa jokapäiväistä leipää.

Siunattu pääsiäisleipä on kodin pääsiäisartos ja kuvaa Kristusta, pääsiäiskaritsaa. Murut ja syömättömät palat voidaan jakaa ulos linnuille – ei kuitenkaan maahan, missä niitä tallataan.

Pääsiäiskellot

Pääsiäiskellojen soittaminen pääsiäisyönä ja pääsiäispäivänä, sekä läpi koko Kirkkaan viikon on ortodoksinen ja katolinen tapa, jolla julistaa ylösnousemuksen riemua.

Kirkkaalla viikolla kaikki saavat soittaa kelloja ja erityisesti lapset kutsutaan kellotorniin ilottelemaan. Karjalassa oli tapana, että nuoret kokoontuivat pääsiäispäivänä puoliltapäivin kylän kirkolle ja soittivat kelloja yhdessä talkoovoimin, joskus tuntikausia.

Katolisessa perinteessä ensimmäisen ylösnousemuspalveluksen (pääsiäisvigilian) kellonsoitto rikkoo *Triduumin* (kolmen pyhän) kolmipäiväisen hiljaisuuden. Lapsille kerrotaan, että kellot ovat Triduum Sacrumin aikana lentäneet Roomaan siunattaviksi, ja takaisin tullessaan tuovat mukanaan pääsiäismunia.

Vatikaanin pyhän Pietarin basilikan pääsiäiskellot

Nuori ortodoksi soittamassa kelloja

Pääsiäistervehdys

Pääsiäisen juhla-aikana kaikki jumalanpalvelukset aloitetaan pääsiäistroparilla, jota lauletaan eri kielillä.

Kristus nousi kuolleista! – Totisesti nousi! on universaali pääsiäistervehdys, jota ortodoksit käyttävät koko pääsiäisajan. Toisia uskovia on tapana tervehtiä monilla eri kielillä, korostaen pääsiäisriemun yleismaailmallisuutta.

Tekstissä pääsiäistervehdys usein lyhennetään KNK! TN! tai vastaavilla kreikan tai slaavin kielen ilmaisuilla.

ХВ! ВВ! – Lyhennys kirkkoslaavista (Хрїстóсъ воскрéсе! Воúстинѵ́ воскрéсе!)

ΧΑ! ΑΑ! – Lyhennys kreikasta (Χριστός Ανέστη! Αληθώς ανέστη!)

Paasiaistervehdys_eri_kielilla.pdf

Slaaviminen

Slaaviminen tarkoittaa juhlailon viemistä toisten luo. Seurakuntalaisten vierailu toistensa luona on aina ollut tärkeä osa kristillistä kulttuuria. Erityisesti pitkien paastonaikojen jälkeen on kutsuttu vieraita ja vierailtu toisten luona. Kirkkaalla viikolla ei ole odotettu kutsuakaan, vaan on kierretty lähitienoon taloissa kristottamassa ja julistamassa ylösnousemusta. Joskus on kuljettu isollakin joukolla ja etenkin nuoret ovat ottaneet joka talosta nuorison mukaansa. Slaavijoille on aina tarjottu pääsiäismuna, viinahörppy tai pashaa ja kulitsaa.

Jos pappi on kulkenut slaavimassa, on toimitettu pääsiäishetket.

Kuva: Pixabay/ isfara

Karjalassa saatettiin Kirkkaalla viikolla pitää ovet sulkematta kuten alttarin ovet. Lapset kulkivat talosta taloon slaavimassa. Slaavimiseen on kuulunut laulu ja Kristus nousi kuolleista! -tervehdys. Ilman palkkaa ei slaavijoita koskaan päästetty jatkamaan matkaa.

Tuatto Simeon hyvittelöy Äijänpäivänke

Akatistoshymni_kuolleista_nousseelle_Kristukselle.pdf

Vinkkejä kodin pääsiäisenviettoon

Pääsiäisyön juhlallisuudet voi ”toimittaa” kotona, joko yöllä tai aamulla, lasten kanssa tai aikuisten kesken.

Valmistelut:

- Valmistelkaa koti juhlaan.
- Kootkaa pääsiäiskori ja asettakaa se kotialttarille.
- Pukeutukaa juhlavasti. Ennen pukeutumista voi sivellä kasvot ja kädet pyhitetyllä vedellä.
- Sammuttakaa kaikki valot ja sytyttäkää lampukkaan valo.

Pääsiäisen juhlapalvelus:

- Ottakaa tuli lampukasta tuohuksiin.
- Tehkää saatto vastapäivään kodin ympäri (sisällä tai ulkona) kantaen ristiä, lyhtyä tai tuohuksia, sekä ikoneita.
- Lukekaa kotiovella tai kotialttarin äärellä ylösnousemusevankeliumi (Mark. 16: 1–8).
- Ovella voi näytellä Kristuksen ja Tuonelan kamppailun: Yksi koputtaa oveen ja sanoo: ”*Kohotkaa korkeiksi, portit, avartukaa, ikiaikaiset ovet! Kirkkauden kuningas tulee.*” Toinen kysyy: ”*Kuka on kirkkauden kuningas*?” johon vastataan: ”*Hän on Herra, väkevä ja voimallinen. Hän on Herra, voiton sankari*.” Sama toistetaan kolmesti ennen sisälle käymistä.
- Laulakaa pääsiäistropari ja tervehtikää toisianne pääsiäistervehdyksellä: Kristus nousi kuolleista! Totisesti nousi! Käyttäkää eri kieliä.
- Sytyttäkää kaikki valot ja avatkaa kaikki ovet.
- Laulakaa pääsiäishetkipalvelus.
- Siunatkaa pääsiäiskori pirskottelemalla se pyhitetyllä vedellä (tai sen puutteessa ruusuvedellä).
- Lukekaa Johanneksen evankeliumin luomiskertomus (Joh. 1:1–17) ja Johannes Krysostomoksen pääsiäissaarna.

Uskon pidot

- Nauttikaa pääsiäisen ensimmäinen juhla-ateria ja viettäkää iloista juhlaa.
- Litsatkaa munia, piilottakaa niitä olohuoneeseen ja vierittäkää niitä kaltevalta pinnalta kilpaa (ks. suuri torstai).
- Antakaa virpopalkat ja pääsiäislahjat.
- Jos kotona on kelloja, soittakaa niitä. Voitte myös kuunnella kellonsoittoa netistä.
- Polttakaa tähtisadetikkuja.
- Jos mahdollista, polttakaa tulta lampukassa koko pääsiäisyön ja läpi kirkkaan viikon.

Vinkkejä pääsiäisen juhlintaan lasten kanssa

Pääsiäispinjatan voi tehdä itse tai tilata valmiina.

Pinjata - Pääsiäismuna | My Dream Day

Tee itse piñata! | K-Ruoka

Varhain aamulla puutarhassa – animaatio

Kristus nousi kuolleista! – nukketeatteri

Ortoboxin sivuilta löytyy paljon vinkkejä lasten kanssa askarteluun pääsiäisenä.

Vinkki: Kirkkaalla viikolla tulee usein syötyä paljon makeisia. Säästäkää karkkipaperit ensi vuotta varten, niistä saa hauskoja koristeita virpovitsoihin.

Saitko palmusunnuntaina virpojia? Muista virpopalkat! Kummilapsia voi myös muistaa pienellä pääsiäislahjalla, joka voi hyvin olla aineeton lahja. Muna – Filantropia ry

Kuva: Pixabay

Kodin ulkopuolen koristelu luo juhlatunnelmaa. Samalla se julistaa ylösnousemusta maailmalle, aivan kuten ristisaatto tai kellojen soitto.

- Koristelkaa pihaan pääsiäispuu. Muistakaa käyttää sään kestäviä munia.
- Ottakaa katuliidut ja koristelkaa kotipiha tai lähikatu pääsiäistervehdyksellä ja iloisilla piirroksilla.
- Ulko-oveen voi ripustaa pääsiäiskranssin tai ylösnousemusikonin.
- Kello ulko-ovessa kilahtaa aina oven käydessä ja julistaa ylösnousemusta. Kellon voi ripustaa myös oven läheisyyteen ja kilauttaa sitä aina ohi kulkiessaan.

Kirkas viikko

Kirkas viikko

Kirkas viikko on ensimmäinen pääsiäisviikko. Kirkkaan viikon jokainen päivä on uusi sunnuntai, ylösnousemuspäivä. Kirkas viikko onkin yksi kahdeksanpäiväinen sunnuntai.

- Alttarin ovet ovat auki koko kirkkaan viikon. Tämä kuvaa, kuinka ylösnousemus avasi taivaan portit. Alttarin ovet suljetaan kirkkaan lauantain yhdeksännellä hetkellä.
- Kirkkaan viikon jokaisena päivänä toimitetaan pääsiäisen juhlaliturgia ja ristisaatto. (Käytännössä tämä on mahdollista toteuttaa vain suurissa pyhäköissä.)
- Pääsiäisartos seisoo esillä koko kirkkaan viikon, muistuttaen ylösnousseen Kristuksen läsnäolosta. Sitä kunnioitetaan ikonin tapaan ja kannetaan mukana ristisaatossa. Kirkkaan viikon lauantaina pääsiäisartos leikataan ja jaetaan kirkkokansalle liturgian päätteeksi.
- Jokaisessa juhlapalveluksessa toimitetaan pääsiäisen ristisaatto ja siunataan pääsiäisruuat.
- Kaikki saavat soittaa kirkonkelloja kirkkaalla viikolla.
- Koska Kirkaalla viikolla keskitytään ylösnousemukseen, vainajienmuistopalveluksia ei toimiteta. Kirkkaan viikon aikana toimitettava hautaan siunaus on tavallista riemullisempi.
- Kirkkaalla viikolla ei toimiteta avioliittoon vihkimisiä (kuten ei myöskään suuren paaston aikana).
- Kirkkaalla viikolla pääsiäishetkipalvelus korvaa muut hetkipalvelukset, ehtoonjälkeisen palveluksen, puoliyöpalveluksen, praavilot ja ehtoollisen jälkeiset kiitosrukoukset.
- Kirkas viikko on paastoton viikko, eli tavanomaisia keskiviikko- ja perjantaipaastoja ei noudateta.

Katolinen kirkko kutsuu Kirkasta viikkoa pääsiäisoktaaviksi. Katolisessa kirkossa pääsiäisaikana lauletaan Regina Caeli -hymniä. Se korvaa päivittäiset Angelus-rukoushetket aamukuudelta, keskipäivällä ja ehtoohetkellä kello kuusi.

Illaton päivä

Sapatti, viikon seitsemäs päivä

Raamatussa seitsemän on täydellisyyden luku, sillä saatuaan luomistyönsä täytettyä, Jumala lepäsi seitsemäntenä päivänä ja pyhitti sen. Seitsemäs päivä on lauantai, sapatti.

Kahdeksas päivä

Kristus nousi kuolleista viikon ensimmäisenä päivänä, sunnuntaina. Näin hän avasi meille portin ajasta ikuisuuteen. Kristityille sunnuntai onkin viikon kahdeksas päivä, joka sijaitsee luodun ajan tuolla puolen, luomattomassa iankaikkisuudessa. Sunnuntai on ns. illaton päivä.

Jokainen sunnuntai on pieni pääsiäinen

Pääsiäinen on ns. illattoman päivän aamu. Jokainen sunnuntai on kuitenkin viikon kahdeksas päivä, ja jokaisena sunnuntaina juhlitaan Kristuksen ylösnousemusta. Tästä syystä liturgia on määrätty toimitettavaksi aina sunnuntaisin. Liturgia ei ole aikaan sidottu palvelus, kuten aikaa pyhittävät jumalanpalvelukset (ks. 1.9.) Liturgia sijoittuu ajan ulkpuolelle, kuten sunnuntaikin.

Joka sunnuntai voi halutessaan toivottaa *Kristus nousi kuolleista!*

[Kahdeksas päivä – Kuopion ja Karjalan hiippakunta]

Pääsiäisajan kaikki jumalanpalvelukset aloitetaan laulamalla *Kristus nousi kuolleista!*

Enkeli huusi armoitetulle -veisu lauletaan pääsiäisaikana Totisesti on kohtuullista -veisun sijaan.

Pääsiäisyön liturgiassa aloitetaan lukemaan Apostolien tekoja ja Johanneksen evankeliumia. Molempia luetaan läpi koko 50-päiväisen juhlakauden, Helluntaihin saakka.

Pääsiäisestä Helluntaihin vietetään juhlakautta, jonka aikana ei polvistuta tai tehdä maahankumarruksia. Pääsiäisen ja Helluntain välillä ei myöskään lauleta Taivaallinen Kuningas -veisua, sillä se on rukous Pyhälle Hengelle. Pyhä Henki laskeutuu apostolien päälle Helluntaina, joten veisusta pidättäydytään tähän asti.

Koko juhlakautena ei vietetä kuivaa paastoa, vaan paastosäännöt sallivat öljyn ja viinin keskiviikkoisin ja perjantaisin myös kirkkaan viikon jälkeen.

Pääsiäismaanantai

Kirkkaan viikon maanantai on toinen pääsiäispäivä. Monissa maissa se on yleinen vapaapäivä ja siihen liittyy paljon tapakulttuuria.

Suomessa ortodoksisissa pyhäköissä vietetään ns. **lasten pääsiäistä**. Tällöin kirkkoon saapuvat erityisesti pikkulapsiperheet, joille on tavallisesti järjestetty ohjelmaa ja ateria.

Keskieuroopassa on tapana pääsiäismaanantaina lähteä **Emmaus-kävelylle**. Tapa perustuu evankeliumin kertomukseen, jossa kaksi opetuslasta kohtasi ylösnousseen Kristuksen matkalla Emmaukseen (Luuk. 24:13–35). Emmaus-kävely voi olla piknik tai vierailu isovanhempien tai ystävien luona. Tärkeää on, että kävellään jonnekin, missä murretaan yhdessä leipää, ja lopuksi kävellään takaisin.

Puolassa, Tsekeissä, Slovakiassa ja Unkarissa pääsiäismaanantai on ”**Märkämaanantai**”. Pojat kastelevat tyttöjä vedellä. Vedellä kastelun uskotaan tuovan terveyttä ja naimaonnea ja joskus siihen yhdistetään pajunoksilla ”piiskaaminen” eli virpominen. Kastelun jälkeen vaihdetaan pääsiäismunia tai pääsiäislahjoja. Nykyään perinne on muuntautunut enemmänkin vesisodaksi, jossa kaikki kastelevat toisiaan kilpaa.

Keskiajalla katolisissa kirkoissa oli tapana, että pappi nauratti kirkkokansaa ilveilemällä ja kertomalla kaskuja saarnan yhteydessä. Tämän *stand up* -saarnan tarkoitus oli ”**nauraa paholaiselle**”, joka oli kukistettu. Katolisessa perinteessä nauraminen liitetään edelleen pääsiäismaanantaihin, joten vitsit, pilat ja kaikenlainen komedia kuuluvat asiaan. (Ortodoksisessa perinteessä riehakas ilonpito liitetään Radonitsaan.)

Emmaus-kävely kuuluu pääsiäismaanantaihin. Käytännössä se kävellen tehty vierailu jonkun luona tai sitten vaikka eväsretki. Yhteinen leivän murtaminen on oleellinen osa perinnettä, sillä Kristus mursi opetuslasten kanssa leipää Emmauksessa (Kuva: Flickr / Ted)

Myös vesisota ja hassuttelu kuuluvat pääsiäismaanantaihin!

Kirkas perjantai

Kuva: Flickr/ Jim Forest

Kirkkaan viikon perjantaina juhlitaan Jumalansynnyttäjän Elävöittävä lähde -ikonia ja toimitetaan pieni vedenpyhitys.

Jumalansynnyttäjä Elävöittävä lähde – Ortodoksi.net

Jumalansynnyttäjän Elävöittävä lähde - Suomen ortodoksinen kirkko

Miten pitää pääsiäistunnelmaa yllä, kun arki alkaa?

Tässä vinkkejä, miten juhlatunnelmaa voi vaalia läpi Kirkkaan viikon ja koko pääsiäisajan.

Kuva: Pixabay/ dimitrisvetsikas1969

Muista pääsiäistervehdys aamuin, illoin, tavatessa, erotessa, vastatessa puhelimeen ja viestien vaihdossa. Käytä mahdollisimman montaa eri kieltä.

Kristus nousi kuolleista! eri kielillä

https://youtu.be/DBcfay3wZQU?si=3WY_m5tPTbO9RPuX

https://youtu.be/0Ah0qmA9EQ0?si=Ve6qZ0S71x6CKGKz

Laula tai kuuntele pääsiäishetket aamuin illoin. Korvaa sillä normaali praavilosi (eli rukoussääntösi) kirkkaalla viikolla. Laula pääsiäistroparia mahdollisimman usein, esim. aina ennen ateriaa.

Pääsiäistropari suomeksi, ruotsiksi ja kirkkoslaaviksi

Pukeudu juhlavasti ja kirkkaisiin väreihin Kirkkaalla viikolla. Muista pääsiäiskoru.

Syö joka päivä herkkuruokia ja juhla-ateria: Paastoaminen on kielletty kirkkaalla viikolla!

Kutsu ystäviä syömään ja juhlimaan. Vieraile slaavimassa toisten luona. Slaaviminen on juhla-ajan perinne, jossa juhlailoa viedään yksityiskoteihin. Muodollisesti se sisältää lyhyen juhla-ajan rukoushetken, epämuodollisesti iloista kyläilyä ja juhlan viettoa.

Pidä koti juhla-asussa koko pääsiäisen. Sisäovet voi kirkkaalla viikolla pitää sepposen selällään, kuten kirkossakin.

Laula tai kuuntele pääsiäisaiheisia hengellisiä lauluja eri puolilta ortodoksista maailmaa.

Jo Kristus kuoleman voitti – venäläinen pääsiäislaulu

Ennen ristinkärsimystä / Ylösnousemuksen juhla! – georgialaisia pääsiäislauluja

Kristus on noussut — serbialainen pääsiäislaulu (neljä versiota)

ONL/ Larissa Qvintus-Petsalo

Taipaleen seurakunnan pääsiäistervehdys

Ruusutarhan keskelle – Pyhiinvaeltajan lauluja

Pyhän Hermanin kuorot

Nähtyämme Kristuksen ylösnousemisen

Ortodoksisia pääsiäiskonsertteja

Slaaviminen, Pääsiäisen rukoushetki

Isä Rauno Pietarinen: Pääsiäisviikko

Igumeni Mikael: Kirkas viikko

Ortoboxi-tehtävät

Pääsiäisterveyhdykset

Pääsiäinen - tietovisa

Ortoboxi.fi - Palapeli

Crossword

Pääsiäinen - etsi erot

Ratkaise salakirjoitus pääsiäisestä

Yhdistä pääsiäistervehdys

Ortoboxi.fi - Palapeli

Ortoboxi.fi - Palapeli

Mirhantuojanaiset - etsi erot

PÄÄSIÄINEN

Ortoboxi.fi - Palapeli

Väittämiä pääsiäisen jälkeisistä tapahtumista

Maria Magdaleena - etsi erot

Ortoboxi.fi - Palapeli

Tulostettavat tehtävät

paasiainen.pdf

maria_magdaleena

Microsoft Word - paasiais_sokkelo.docx

Microsoft Word - tulosta_paasiainen.docx

paasiaispuuhaa.pdf

10eroapaasiainen

sa7.JPG (1925×2743)

pa9.JPG (2169×3057)

Golgata ja Kristuksen hauta sijaistsivat Kristuksen aikana Jerusalemin kaupungin ulkopuolella. Perimätiedon mukaan Kristus ristiinnaulittiin Adamin, ensimmäisen ihmisen haudan päälle. Golgatan ristin pääkallo kuvaa Adamin hautaa.

Kristuksen haudan paikalla sijaitsee nykyään Pyhän haudan kirkko. Se on suuri kompleksi, jonka osia hoitavat ortodoksit, armenian apostolinen kirkko, roomalaiskatoliset, koptit, Etiopian ortodoksit ja syyrialaisortodoksit. Koko kirkon avain on islaminuskoisella perheellä.

Pääsiäisen ihmeeseen askel askeleelta – Pyhän haudan kirkko on kerrostuma kristikunnan historiaa - Aamunkoitto

Pääsiäisaikana vainajienmuistelupöytä saattaa olla peitettynä.

Toisinaan taas peitetään Golgatan risti. (Ks. seuraava sivu. Kuva Tiina Nygård.)

PATE
... ON VALMISTAUTUNUT KOKO SUUREN PAASTON AJAN PÄÄSIÄISEEN. VIIMEIN KOITTAA SUUREN LAUANTAIN ILTA JA PÄÄSIÄISYÖ. PAPPILASSA ON JUHLALLINEN TUNNELMA! MUTTA JOTAIN PATE ON JÄTTÄNYT TEKEMÄTTÄ.
KYLLÄPÄ ROMOSTAA... OLISI SITTENKIN PITÄNYT NUKKUA PÄIVÄUNET.
KUPPI KAHVIA PIRISTÄISI, MUTTA OLET MENOSSA EHTOOLLISELLE. EI AUTA KUIN SINNITELLÄ.
HÄMÄRÄ KIRKKO ALKAA TÄYTTYÄ IHMISISTÄ. PUOLI KAHDELTATOISTA ALKAA PÄÄSIÄISYÖPALVELUS.
HAUKOTUS...
ENNEN PUOLTAYÖTÄ TUODAAN VALO ALTTARISTA. VALO LEVIÄÄ TUOHUKSESTA TOISEEN PIMEÄSSÄ KIRKOSSA.
Z...
(JA PATE PÄÄTTÄÄ UMMISTAA SILMÄNSÄ IHAN VAIN PIKKUPIKKU HETKEKSI...)
ZZZ...
VUOROKAUDEN VAIHTUESSA TEHDÄÄN RIITISAATTO KIRKON YMPÄRI.
KIRKON OVELLA KAJAUTETAAN ENSIMMÄISTÄ KERTAA PÄÄSIÄISTROPARI JA RISTISAATTO-VÄKI PALAA TYHJÄÄN KIRKKOON.
Kristus nousi kuolleista Kuolemalla kuoleman voitti...
ZZZ...
TYHJÄ KIRKKO MUISTUTTAA TYHJÄSTÄ HAUDASTA PÄÄSIÄISAAMUNA.
TÄSTÄ ALKAA ILOISA JA VALOISA LITURGIA!
♫ Ylösnousemisen päivä, vietäkäämme riemujuhlaa... Kirkasta ♫
ZZZ...
KRISTUS NOUSI KUOLLEISTA!
TOTISESTI NOUSI!
PALVELUKSEN JÄLKEEN VÄKI SIIRTYY SEURAKUNTASALILLE VIETTÄMÄÄN PÄÄSIÄISJUHLAA. PÖYDÄT ON KATETTU HERKUILLA!
PATE PARKA, HÄN NIIN ODOTTI PÄÄSIÄISTÄ.
NOO, VIEDÄÄN PATE MAANANTAINA SEURAKUNNAN LASTEN PÄÄSIÄISEEN.
TÄSTÄHÄN SE PÄÄSIÄIS-KAUSI VASTA ALKAA!
KNK!
KP-10

Pate-sarjakuva: Kirsi Vuomajoki/ Ortoboxi

Ortoboxi-kuvat: sivut 15 ja 36

Vihkosen laati Maura Ihatsu

Kreditoimattomat kuvat Maura Ihatsu

Kannen kuva: Mauralle lähetetty pääsiäistervehdys. Laita viestiä, jos tunnistat omaksesi!

